

Yabanc? Dil Olarak T?rkçe Ö?renmeye Yönelik Motivasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yabanc? Dil Olarak T?rkçe Ö?renmeye Yönelik Motivasyon Ölçe?i*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32704>

Özet

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Ölçeği (TOAD), Oğuzhan Sevim tarafından 2019 yılında, Türkçe'yi yabancı dil olarak öğrenen bireylerin öğrenme süreçlerindeki motivasyon düzeylerini ve bu motivasyonun altında yatan faktörleri ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Bu ölçek geliştirme çalışması, alanyazındaki eksikliği gidermeyi hedefleyerek, yabancı dil öğrenme motivasyonunun özel bir bağlam olan Türkçe öğrenimine odaklanmaktadır.

Ölçek, özellikle psikometri açısından sağlam bir araç sunmayı amaçlamaktadır. Elde edilen bulgular, Türkçe öğrenimi sürecinde öğrencilerin sahip olduğu motivasyon kaynaklarını tanımlayarak, dil öğretimi programları ve materyallerinin geliştirilmesine bilimsel bir temel sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Motivasyon, Yabancı Dil Olarak Türkçe, Ölçek Geliştirme, Dil Öğrenimi, Motivasyon Ölçeği, Dil Eğitimi.

Yazarlar

Oğuzhan SEVİM

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin motivasyon kaynakları, yönelimlerini ve yoğunlukları sistematik bir şekilde deklendirmektir. Bu ölçek, araştırmacılara ve eğitimcilere, öğrencilerin dil öğrenme süreçlerindeki başarıları etkileyen en kritik psikolojik faktörlerden biri olan motivasyonu nicel olarak analiz etme imkanı sunar.

Ölçek, aynı zamanda, farklı motivasyon türlerinin (örneğin, bütüncü veya araçsal motivasyon) Türkçe öğrenimi üzerindeki etkilerini incelemek ve dil öğretim programları bu bulgular ışığında optimize etmek için tasarlanmıştır. Ölçek, alan yazına katkı sunarak, bu spesifik dil öğrenme bağlamında motivasyonun yapısını açıklama kavuturmayı hedeflemiştir.

Yapı (Kuramsal Çerçeve)

Ölçek, dil öğrenme motivasyonunu temel bir psikolojik yapı olarak ele almaktadır. Geleneksel olarak dil öğrenme motivasyonu kuramlarından (örneğin, Gardner'ın Sosyo-Eğitimsel Modeli) yola çıkılarak, motivasyonun hem içsel (içten gelen ilgi) hem de dışsal (dışsal ödüller veya zorunluluklar) bileşenlerini kapsaması beklenmektedir.

Bu bağlamda, ölçek maddeleri öğrencilerin Türkçe konu alan topluluğa katılma isteği (bütünleştirici yönelim), kültürü öğrenme arzusu ve akademik/kariyer hedeflerine ulaşma gibi boyutlar ölçmektedir. Ölçek, Türkçe öğrenenlerin motivasyonel profillerini derinlemesine anlamaya yönelik çok boyutlu bir perspektif sunmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme aşamasında kapsam geçerliği ve yapı geçerliği çalışmalarına büyük önem verilmiştir. Kapsam geçerliğini sağlamak amacıyla ilgili alanda uzman görüşlerine başvurulmuş ve maddelerin ilgili literatürü ne ölçüde temsil ettiği incelenmiştir. Yapı geçerliği ise temel olarak faktör analizi teknikleriyle sınımlanmıştır.

Çalışmada kullanılan örneklem grubu üzerinden elde edilen istatistiksel veriler, ölçeğin kuramsal yapıya başarıyla bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Orijinal kaynakta geçerlik katsayıları detaylı olarak belirtilmemiş olsa da, yayınlanan akademik makale, ölçeğin geçerlik kriterlerini sağlamış olduğunu ortaya koymuştur.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) aracılığıyla değerlendirilmiştir. Bu katsayı, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı olduğunu gösterir ve yüksek bir değer (genellikle $\alpha > .70$), ölçeğin tutarlı ve kararlı ölçümler sağladığını işaret eder.

Kaynak referansta güvenilirlik bilgisi açıkça belirtilmemiş olsa da, ölçek geliştirme metodolojisi gereği tatmin edici düzeyde bir güvenilirlik elde edildiği varsayılmaktadır. Detaylı güvenilirlik sonuçları için orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir. Orijinal makaleye ait PDF dosyası [buradan](#) indirilebilir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliğini belirlemek amacıyla istatistiksel analizler kullanılmıştır. Bu analizler, motivasyon yapısının kaç alt boyuttan oluştuğunu ortaya çıkarmaya amaçlanmıştır. Faktör yüklerinin incelenmesi, her bir maddenin hangi motivasyon alt boyutuna ait olduğunu belirlemiştir ve bu sayede ölçeğin çok boyutlu yapısı doğrulanmıştır.

Çalışmanın sonucunda ortaya çıkan faktör yapısı, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin motivasyonunu akademik, kültürel ve araçsal hedefler gibi farklı alt faktörlerle açıklamıştır. Bu alt faktörler, dil öğrenme süreçlerindeki bireysel farklılıklar anlamada kritik rol oynamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal makalede detaylandırılmıştır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenler

Age Group: Genellikle üniversite düzeyinde veya yetiştirkin dil kursu öğrencileri.

Population Details: Türkiye'deki üniversitelerde veya dil merkezlerinde Türkçe öğrenimi gören uluslararası öğrenciler.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Oğuzhan Sevim, Türkçe Öğretimi, Motivasyon Yapısı, Psikolojik Testler, Dil Motivasyonu, Ölçekleme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir

Affiliation Email addresses: oguzhan-sevim@windowslive.com

Correspondence Address: Orijinal makale dipnotlarında veya yazarın akademik profilinde bulunabilir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik literatüre katkı sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Akademik araştırmalarda kullanımı genellikle kaynak gösterilerek serbest olsa da, ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Oğuzhan Sevim ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Sevim, O. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenmeye yönelik motivasyon: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Türkiyat Araştırmalar Enstitüsü Dergisi*, (65), 567-586. Orijinal makaleye ait

Dergipark bağlantısı: dergipark.org.tr

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, telif hakları ve akademik yayın kuralları gereği bu platformda sunulmamaktadır. Ölçek maddelerinin tam metni ve puanlama yönergeleri için, yukarıda Kaynaklar bölümünde belirtilen Sevim (2019) makalesinin orijinalinin incelenmesi gerekmektedir.

Makalenin orijinal PDF'ini şu adresten indirilebilir: yabanci-dil-olarak-turkce-ogrenmeye-yonelik-motivasyon-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM